

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE PODP. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

STEV. (No.) 58.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 10. APRILA — THURSDAY, APRIL, 10, 1924.

LETO (Vol.) X.

Obhajanje tridesetletnice K. S. K. J. v Waukeganu.

NASTOP PEVSKEGA DRUŠTVA. — RAZNI GOVORI O K. S. K. J. ZAGONETNO VPRAŠANJE REŠENO. (Konec.)

Med govori je parkrat nastopilo Cerkveno pevsko društvo mešani zbor, ki je zapelo par krasnih pesmi, zakar je zelo majsijajnejšo pohvalo. Nastopil je tudi moški kvartet in je zapel: "Vsi so prihajali, le njega ni bilo..." Občinstvo je vrlim pevcem priredilo živahne ovacije, kar waukeganski pevci in pevke tudi v polni meri zaslužijo. Nato se je nadaljevalo z govori. K besedi je bil pozivan, kakor že omenjeno Mr. John Jerich iz Chicago. Govornik je čestital naselbini in članstvu K. S. K. J. za tako krasno prireditve za velepomembni dan za tridesetletnico K. S. K. J. Omenil je, da boljše bi ne mogel nihče orisati in opisati. Jednotino zgodovino in njeno delovanje, kakor je to storil preč. g. župnik Rev. Father Ažbe, ki Jednoto temeljito pozna iz izkušenj kot njen dolgoletni bivši duhovni vodja. Navzočim je priporočal, da naj krepko delujejo za napredek dične K. S. K. J. Med drugim je omenil tudi to, da je naša Jednota največ storila za Slovence v Ameriki. Naše delo, oz. Jednote danes jasno govori, kaj so katoliški Slovenci v Ameriki naredili. Katoliški Slovenci se nismo bahali za vsako malenkost, kakor to delajo nasprotniki, kateri strašno kriče in vedno svoje široke usta odpirajo, a nimajo pa niti enega dobrega dela za pokazati, ker so brez srca in brez dejanj. Govorniku je občinstvo navdušeno pritrjevalo.

Za njim je bil pozvan k besedi II. porotnik K. S. K. J. Mr. Martin Kremesec iz Chicago. Mr. Kremesec je izbojen govornik, kar je pokazal v nedeljo na waukeganski slavnosti. Tudi on je govoril o zgodovini K. S. K. J. ker jo pozna že za mladih let in je bil njen član skoro od njene začetka. V svojem govoru je krepko zavijtil bič nad nasprotniki sv. vere. Povedal je slučaj, da je nekoč prijel nekega slovenskega svobodomiselca, ki je izdajal umazan list proti veri. Ko ga je v debati ugnal, mu je svobodomiselc povedal kakaj se je o prijel umazanega dela proti veri. Rekel mu je: jaz sem si pokoro že določil, da me bodo po smrti sežgali — kar tudi v resnici so ga. Toda vprašanje je, kakšna pokora čaka še vse tiste nesrečnike, ki jih je dotičnik zapeljal na slabo pot in izpridil. Njegovemu govoru je občinstvo navdušeno ploskalo.

Zatem so bili klicani k besedi starejši člani in razni bivši društveni uradniki. Najprvo je govoril Mr. John Jerich. On je bil prvi predsednik sv. Jožefa štev. 53. K. S. K. J. Čestital je društvu in Jednoti na krasnem vspehu in bil pri tem vidno ginjen radi radosti nad tolikim vspehom.

ki ga je dosegla K. S. K. J. G. župnik se je temu pionirju waukeganske naselbine lepo zahvalil za krasen govor. — Zatem je govoril Mr. John Umeck tudi večkratni uradni družtev. Povedal je marsikaj zanimivega iz zgodovine waukeganskih društev. Za njim je nastopil Mr. Frank Suhadolnik, ki je tudi govoril o zgodovini tamkajšnjih društev in K. S. K. Jednoti.

Zatem je bila pozivana k besedi Mrs. Frances Drobnič, ki je govorila za žensko društvo. Povedala je marsikaj zanimivega iz zgodovine društvenega življenja njih društva. — Za njo je govoril Mr. Matija Ivanetich uradni raznih društev in vodja vrljih waukeganskih dramatičnih igralcev. V lepih besedah je čestital društvu in K. S. K. J. k lepemu napredku in vspehu in želel je materi Jednoti še nadaljnega napredka in vspeha. — Za njim je nastopil Mr. Frank Ogrin. — Zatem je bil pozvan k nastopu Mr. John Rep. — Nato je bila poklicana k besedi Mrs. Ana Artač, ki je imela jako vzpodbujevalen govor. — Za njo je govoril Mr. Avgust Čepon ml. sedanji društveni tajnik dr. sv. Jožefa, štev. 53. K. S. K. J. Čestital je v lepih izbranih besedah društvu zlasti starejšim članom in članicam in K. S. K. J. Za svoj lep govor je želel pohvalo. G. župnik je po njegovem govoru pripomnil, da Mr. Čepon ml. je cvetka, ki je v Waukeganu zrasla. Dasi tukaj rojen govori perfektno slovensko. — Za njim je govoril Mr. Ignac Grom tudi on je imel jako lep govor. — Za njim je bila pozvana k besedi Mrs. Frances Terček, ki je govorila za društvo sv. Ane tudi ta je povedala marsikaj zanimivega. — Nato je bil pozvan k besedi Mr. John Zalar, ki je tudi eden izmed onih, ki že mnogo let dela z navdušenjem za K. S. K. J. Povdarjal je, koliko dobrega je Jednota že storila za slovenski narod v Ameriki. Za svoj govor je želel pohvalo. — Zatem so govorili odborniki še raznih drugih katoliških društev. Za društvo sv. Jurija je govoril Mr. Louis Župec. — Za njim je govoril Mr. John Rep. In za njim je bil pozvan k besedi Mr. Andrew Ogrin, ki je v krasnih besedah čestital K. S. K. J. za njen velepomembni dan. — In končno je bil pozvan k besedi najstarejši član K. S. K. J. v naselbini Mr. Anton Bonač, ki je povedal marsikaj zanimivega o Jednoti in njenem delovanju.

Nato je Fr. Frank Opeka naredil sklepni govor. Zahvalil je vsa društva, uradnike in članstvo za velik trud, ki so ga imeli s prireditvijo. Nato je pa navzočim povedal, da (Dalje na 3. strani.)

RAZNE VESTI.

— Železniški magnatje so povišali plačo za 5 odstotkov vsem svojim vslužbenecem, kar nanese letno pet milijonov dolarjev.

— Iz Prince Rupert-a, B. C. poročajo naši letalci, da jim bo možno že v četrtek 10. aprila odleteti iz Prince Rupert-a, kjer so morali pristati radi poškodbe enega od njihovih letal. Sedaj je njihov cilj Sitka, Alaska.

— V Chicagi se nahaja dama kateri ima za \$1,500.000 vredno zavrtnico; kar pa seveda bi ne bilo nič posebnega, ako bi se za te dragulje ne zanimal W. Jewell glavni colninski inšpektor, ker je baje zavrtnica bila vtihotapljena iz namena, da se izogne colnini.

— Iz Bellport-a, N. Y. se poročajo, da je mali parnik Amahuac, kateri je vozil gorilnik blizu Bellporta bil s tako močjo vržen ob pesek, da se je razbil. Posadka štirinajstih mož se je rešila.

— Kakor smo poročali, da je Edward Schneider storil samomor, ker ni mogel dobiti stanovanja, se danes izjavlja, da je med tem, ko je oče sede zaspal, sinček Edwin dve leti star kojega je držal v naročju, igraje odprl plin, kateri je zadušil očeta in sina.

— Iz Berlina poročajo, da grozijo voditelji tamošnje organizacije navadnih železniških delavcev s stavko, ako se jim ne ugotovi zahtevi. Delavci zahtevajo na uro šest pfenigov, vlada jim pa daje pet, toraj se gre samo za en pfenig.

— Generalni državni pravdnik I. Brundage toži Randolph Hearsta radi trošenja laži v Chicago Evening American. Kakor je že bilo poročano je Hearst obdolžil Brundage, da je v zvezi z razpečevalci piva.

— Hammond, Ind. — V Indiani Harbor imajo pri jezoru napisano tablo, katera označuje prostor kjer se lahko kopelje v sezoni. Dva vročevrtna z imeni Frank Sadowski in Aleks Muzinski iz South Chicago pa nista pazila na napis, da se kopelje, le v sezoni, tako sta s svojim avtom se zapeljala naravnost v jezero. Stražnik parka je oba aretiral radi pijanosti.

— Iz Bostona poročajo, da so dobili po brezzičnem brzojavu vest, da je neki francoski parnik sredi oceana v plamenu. Poročilo je do sedaj še zelo pomanjkljivo.

— Washington. — V Philadelphski tovarni za zračna letala so dokončali novo čolno podobno letalo, katero je v stanu preleteti 78 milj na uro, za slučaj sile pa tudi 100 milj.

— Minneapolis, Minn. deset dni zapora je prisodilo sodišče v Minneapolisu neki Lucilla Larson iz Mankoto, ker je vozila avto — pijana. Ravno isto sodišče na preiskuje slični slučaj od Mrs. Helen Gibbs, katera je v pijanosti zadela v neki drugi avto.

KORAJŽNA MATI REŠILA DRUŽINO V HUDI NEVIHTI.

Ceste v Newark, Elizabeth in več drugih mestih pod vodo.

— Iz New Yorka se poročajo, da je gorak dež stajal sneg, da je povzročilo veliko povenjen v New Jersey. Reke so se dvigale rapidno ter poplavlile ceste v Newarku, kakor tudi v drugih mestih, tako, da so zgledale kakor kanali.

Preseneten dogodek nevihte je bil, ko je Mr. Roland Ormsbee rešila svojo mater in svoja dva otroka, dve leti starega sinčka in štiri mesece staro hčerko žalostne smrti.

V nedeljo 6. aprila dne svoja otroka spati ter se tudi ona s svojo materjo poda k počitku.

Ko se zjutraj prebudi sliši, kako dežuje in neko čudno šumenje po sobi. Skoči s postelje, a se ne malo prestraši, ko je stala do kolena v vodi. Takoj pokliče svojo mater, katera ji pomaga zaviti otroke ter zapustivši hišo se poda na glavno cesto. Prišedši do mostu se eden konec mosta poda, tako, da Mrs. Ormsbee pade v vodo, katera ji je bila čez glavo.

Mater pošlje z otrokoma nazaj v hišo, sama pa plava življenje tvegajoč par sto čevljev po reki do nekega drevesa na katerega je bil privezan čoln. S tem čolnom je potem rešila ter odvesljala svojo družino na varno.

BELA VRANA.

Tovarnar zapustil vse svojim delavcem.

Iz Birmingham-a, Ala. poročajo, da je John Eagan kapitalist in predsednik American Iron Type Co. pred par dnevi umrl. V svoji oporoki, katero je napravil pred dve leti zapuščal tovarno in kar je materijala svojim uslužbenecem; iz dividend in dohodkov naj bi se plačevali delavci, se skrbelo za nje v slučaju nesreče, kakor tudi bolni ali druge nezgode.

Imovina Mr. Eagana znaša nad \$1,000.000.

MATI IN TRIJE OTROCI ZGORELI, OČE SE BORI S SMRTJO.

Z namenom, da podkuri s kerosinom v peči je zažgal hišo.

Iz Hillsboro, Ill. poročajo, da je Torney Hill hotel podkuriti v peči s kerosinom, kateri se mu vname ter raznese peč.

Plamen se je tako hitro razširil, da njegova žena, katera se je nahajala zraven v spalni sobi s otroci v starosti štiri, sedem in deset let, je bila od dima tako prevzeta, da na rešitev ni bilo za misliti, tako je z otroci vred zgorela.

Oče ves opečen se nahaja v kritičnem položaju.

ŠIRITE LIST EDINOST

Glas iz Dolenjske.

DOMOVINA JE IMELA NAJHUJŠO ZIMO IZZA MNOGIH LET. — VINSKI SEJEM V SEMIČU. — RAZNE NOVICE.

(Izvirni dopis za Edinost.)

Od raznih strani čitamo poročila, kako huda in dolga je letošnja zima. Tudi na Dolenjskem najstarejši ljudje ne pomnijo take; vsa pokrajina je še pokrita z debelim snegom in mraz je zelo občuten. Jožefovo imamo že za seboj — a glavno delo v vinogradih in na polju se niti ni pričelo, kako se bo delo potem nakopilo. Za kmeta hud udarec.

Naš kmet ima prestajati nazne poskušnje. Ako s svojo trudoljubivostjo več pridela, pa ne more spraviti v denar. To je pokazal vinski sejem v Semiču 13. sušca. Posetilo ga je skoraj 200 vinogradnikov s 300 vzorci raznih vin. Dospel je tudi vinogradniški nadzornik Petrovič iz Belgrada. Kletarski nadzornik Gombač je predaval o vinstvu in o združnem gibanju. Za prodajo vina bi se zadržugami več doseglo. Posameznik ima prevelike troške, pri skupnem kletarstvu se ti zmanjšajo. Večja izobrazba bo ljudem odprla oči. Hvalevreden in umeten je bil sklep županske zveze za Metliški okraj o podpori tisoč dinarjev za obiskovalce kmetijskih tečajev v državni šoli na Grmu. — Na sejmu je bilo za prodaj zglajenih 4000 hekto raznih vin, a prodanih je bilo komaj 300 hl. s ceno 5—6 din. liter. Pod 5 din. bi ga bili kupci še več vzeli, a vinogradniki ga niso dali, ker so pridelalni stroški res veliki. Umestna je bila tudi rezolucija proti dovolitvi uvoza italijanskih vin, ker se uprav zdaj v Belgradu posvetovanja radi trgovinskih pogodb med našo državo in Italijo. Uvoz italijanskih vin bi lahko uničil naše vinogradništvo.

Od Semiča preskočimo na drugo vinorodno gorico Raka, ki so že prej imeli vinske poskušnje v Krškem. A tu imamo zabeležiti žalostni pojav med ondotnim učiteljstvom, ki bi bilo pač v prvi vrsti poklicano širiti izobrazbo ne le v šoli, nego tudi med ljudstvom sploh. Imeli so tu izvrstno učiteljico, ki je imela v šoli in med ljudstvom veliko zaupanje in ugled, a morala je Rako zapustiti. Večina učiteljstva je tam sokolskega duha, a ta učiteljica je bila katoliškega naziranja in je tudi v tem smislu delovala v šoli in v kat. organizacijah. Zato je bila prvim trn v peti. Čuditi se pa ni, da merodajna oblastva upoštevajo ovadbe, ker hočejo pač "naprednemu svobodomiselnstvu" pripomoči do zmage. A prav taki slučaj odpirajo oči ljudem, ki zmiraj bolj zavestno zahtevajo za svoje otroke katoliško šolo.

Poglejmo v središče naše Dolenjske. Svoj čas je Edinost omenjala žalostnega dogodka v Kastelčevi gostilni v Bršlinu. Zadnji prizor se je odigral v porotni dvorani novo-meški. Začetkom sušca so bile

porotne obravnave, pri katerih je prišel na vrsto tudi uboj bršlinski, vsled katerega je zgubil življenje dober mladenič iz Cegelnice. Ubijalec je bil obsojen na pet let težke ječe, v kateri naj premišlja svojo surovost. — Radi poverbe ameriških pisem je bila pred poroto poštna uradnica iz St. Jerneja. Z ozirom na slabo plačo in na nezadostne dokaze je bila oproščena. — Roparski umor pri Žabji vasi še ni prišel na vrsto, ker so baje poslali krvave sledi na obleki enega osumljenca, ki je proti denarni varščini na prostih nogah, v kemično preiskavo; če niso morda ti madeži od živalske krvi. Drugi osumljenec se je poskušal že usmrtiti. Proti takim žalostnim pojavom so pač najprimernije kat. mladinske organizacije, ki služijo veri, omiki, prosveti.

Pri oo. frančiškanih obstoji dijaška kongregacija, ki je 16. sušca priredila v svoji dvorani igro "Sinovo maščevanje" z najboljšim vspehom. — Za druge mladeniče obstoji "Orlovski odsek," ki je imel na Jožefovo svoj občni zbor v Rokodelskem domu. Kdor pozna razmere v našem mestecu, mora priznati, da se še dosti dobro razvija, osebno če bo tudi naraščaj stanovit. In poročil je bilo razvidno vspešno stremljenje po vzvišenih smernicah Orlovih. Za predsednika je bil spet izvoljen br. Janko Lavrič, odvetniški kandidat. Odsek ima tudi nekaj starašin in bi bilo le želeli, da pristopi večina somišljenikov SLS. v oči gled dejstvu, da tukašnje Sokolstvo izdatno podpira vsa liberalna stranka.

(Dalje na 4. strani.)

DENARNE POŠILJATVE

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, itd.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljateve dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega dodatka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah se bile večerj sledeče:

Skupno s poštnino:

500 — Din.		\$ 6.90
1,000 — Din.		\$ 13.45
2,500 — Din.		\$ 33.50
5,000 — Din.		\$ 66.50
10,000 — Din.		\$ 132.00

100 — Lir.		\$ 5.10
200 — Lir.		\$ 9.85
500 — Lir.		\$ 23.75
1,000 — Lir.		\$ 46.25

Pri pošiljках nad 10,000 Din. in nad 2,000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja častokrat menja, dostikrat docela nepričakovano, je absolutne nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljateve nakažejo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICER PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOLAVNO.

Vse pošiljateve naslovite na—SLOVENSKO BANKO

ZAKRAJSEK & CESARK

70—9th AVE., NEW YORK CITY.

NAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	\$4.00
"	Za Zedinjene države za pol leta	\$2.00
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$4.75
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$4.00
"	For United States per half year	\$2.00
"	For Chicago, Canada and Europe per year	\$4.75
"	For Chicago, Canada and Europe per half year	\$2.50

Dopisi važnega pomena, ki se jih hoče imeti priobčene v gotovi številki, morajo biti doposlani na uredništvo pravočasno in morejo biti prejeti vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

Kadar se preselite sporočite nam takoj vaš NOVI naslov in poleg tega tudi vaš STARI naslov. S tem prihranite nam mnogo dela.

Entered as second class matter October 11th 1910, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

DR. AVGUSTIN JURETIČ:

Kršćanstvo in socializem.

(Konec.)

Današnji socializem torej išče, potem ko je več ali manj zavrgel materializem, drugo filozofsko bazo — in z ozirom na to ni več identičen z marksizmom. Če prav socialisti v tem iskanju nove idejne orientacije niso še prišli na čisto, je vendar brez dvoma, da so se zelo približali krščanstvu že samo s tem dejstvom, da so zavrgli evolucijski materializem in da teže za nadnaravnim. Gotovo je, da bo ta nova orientacija socializma vplivala na premenitev njihovega današnjega stališča o odnosu poedinca do družbe, a potem tudi na vprašanje privatne lastnine. Pod vplivom Hegelove filozofije je Marxu poedinec nič, ki se popolnoma utaplja v družbi; on je brez vrednosti. Moderni socialisti pe priznavajo osebno svobodo in individualno posebnost vsakega posameznega človeka. Iz tega sledi drugi logični zaključek: posameznik ima pravico do obstanka, potem pa pravico do privatne lastnine. Tudi o problemu privatne lastnine se še vedno jako veliko razpravlja. Prepričanje, da je privatna lastnina potrebna za kulturni in gospodarski napredek, je prevladalo danes bolj ali manj tudi pri onih, ki so se nedavno potegovali za to, da se popolnoma ukine privatna lastnina. Tisto torej, na kar se misli, ko se razpravlja o privatni lastnini, so le meje, ki se morajo postaviti privatni lastnini.

Po krščanskem nauku sploh ni absolutnega in neomejenega prava do privatne lastnine. Privatna lastnina je moralno in socialno omejena. V tem se strinjajo vsi krščanski učeniki od najstarejših krščanskih časov do sv. Tomaža Akvinskega in Leona XIII.

Kakor pa je to vprašanje jasno s teoretičnega stališča, pa je zapleteno tedaj, ko je treba praktično določiti, do katere meje sega privatna lastnina. Prej bi bilo potrebno odgovoriti: kdaj dobi privatna lastnina nedopustni kapitalistični značaj oziroma, v čem obstoji bistvo kapitalistične lastnine?

Odgovarjajoč na to vprašanje prihajajo krščanski sociologi v konflikt z marksizmom. Marksizem namreč trdi, da je današnji mamonistični duh samo obraz družabnega reda, gospodarskih in tehničnih prilik na svetu. Krščanski sociologi pa pristajajo na to, da delujejo na razvoj kapitalističnega duha zunanji gospodarski faktorji, toda v glavnem je izkvarjena ljudska volja razlog, da se je razvil kapitalistični duh. Pohlep po ugodnem življenju, po uživanju in gotovo s tem v zvezi brezobzirna težnja za čim večjim imetjem je prevzela duše mnogih. Kapitalistični duh je tedaj prebudil sveti pohlep po zlatu, ki hlepi po bogastvu in ki je slepa in gluha za vse moralne in socialne zakone in katera ne pazi na nič drugega, kakor na to, kako bo povečala kapital, kako mu bo dala večjo produktivnost. Naravno kapitalističnega duha opisuje Marx dobro z besedami: Kapitalizem se pred ničemer ne zgraža, razen pred tem, da bi ne dobil dobička ali pa pred tem, da bi ga premalo dobil; ni zločina, pred katerim bi se kapitalizem zgrozil. Človeku, prežetemu s kapitalističnim duhom, torej ni na svetu ničesar tako visokorodnega, kakor denar, bogastvo.

Iz tega se vidi, da privatna lastnina dobi tedaj kapitalistični značaj, ko človek pozabi, da ima — zbira joč, upravljajoč in porablja jo svojo lastnino — dolžnost imeti ozir na pravice svojih bližnjih in ko pozabi, da materialne dobrine ne smejo biti nikdar cilj, ampak edino sredstvo za doseg višjih, duševnih dobrin. Petemtakem ne pomeni rešiti socialno vprašanje samo spremeniti gospodarski red, zunanost, ampak je to bolj notranji duševni problem. To priznavajo danes tudi mnogi socialisti, čeprav povdarjajo, da mora pravna reforma človeštva iti vzporedno z reformo gospodarskega reda. Sicer pa sprejemajo to naziranje tu-

di mnogi krščanski sociologi.

Tudi v vprašanju zasebne lastnine ne obstoji več ono diametralno nasprotje med krščanskim socializmom, kakor je nekoč bilo. Mnogi socialisti danes priznavajo, da se končno niti iz Marxa ne da dokazati, da je bil on zato, da se ukine vsaka privatna lastnina. V erfurtskem programu iz l. 1891. stoji: "Prememba kapitalistične privatne lastnine produkcijskih sredstev v družabno lastnino." Marx je torej zahteval, da se ukine vsaka lastnina produkcijskih sredstev. Današnji socialisti pa ne gredo tako daleč.

Imajoč pred očmi to novo orientacijo modernega socializma z ozirom na celo vrsto religiozno-filozofskih in socialno-ekonomskih problemov so inavgurirali nekateri krščanski sociologi pokret krščanskega socializma.

Indianapolis, Ind.

Marc je muhast, so rekli včasih ljudje. Pa je bil res tudi letos. Večkrat je svoje muhe sipal na ta puklasti svet v podobi malih metuljčkov. Ni bilo treba dolgo na prostem stati, pa je bil človek pobeljen od njih. Toda sedaj smo že v aprilu in solnce čezdalje bolj prodira proti severu in podi starko zimo nazaj na sever odkoder je prišla.

Delavske razmere so sedaj še precej povoljne. Ne ve se pa, kako dolgo bodo, ker se sliši, da se bodo poslabšale.

Dopisnik s podpisom opazovalec v Prosveti zdihuje, da so smrdljivi in strupeni prah vzdiguje. O siromak, da je to tako pozno opazil. Tistega smrdljivega prahu se je sam tako nalezal, da je neprijetno biti v njegovi bližini. Svetovalec bi mu zdravnik. Opazovalec se med drugim poslužuje sv. pisma, ker nekoga primerja bolnemu pa potrepljivemu Jobu na dvorišču. O konečni slavi in plačilu Jobovem pa nič ne omenja, kaj takega ne veruje.

Nadalje se opazovalec norčuje iz društev spadajočih h K. S. K. Jednoti. Kako nepravilno postopa s svojimi člani. Opazovalec je dovolj star in tudi dovolj prebrisan in bi vsled tega ja moral vedeti, da društva imajo svoje dolžnosti pa tudi svoje pravice. Zato je zelo neumestno tako kvakanje o društvih. In tudi za urednike Prosvete je zelo neumno, take neslanosti objavljati. Slučaj jasno pokazuje, da so veliki bebeci ljudje okrog Prosvete, kajti vedeti bi morali, saj so sami okrog organizacije, da se kaj takega ne more ukazovati tudi če bi se hotelo.

Sveti Dominik je bil velik in svet mož. Ali tega pa nisem vedel, da prebrisan opazovalec ne zna ločiti frančiškana od dominikana. In kar čeljusta od dominikanih je roba, ki se jo, je nasrkal iz Pajzlove kolone, katero stvarno pridno preplankuje in potvarja zloglasni in belcebutov pomočnik Zafrenik. Kdor takim lažem vrjame je zrel za norišnico!

Konečno dopisnik tudi na široko razklada račun od cerkve sv. Trojice za leto 1923. Pri tem pa močno toči kroko-dilove solze nevoščljivosti, ker obenem omeni, da je še veliko revnih nevednežev, ko morajo tako velikansko svoto skupaj spraviti. Najbrž mu je žal za tiste dolarčke, ki jih je med letom daroval.

Ni častno za slovenskega katoliškega moža, da dopisuje v tak umazan protiverski list kot je Prosveta. Toda še bolj nečastno je za slovensko mater, da se spozabi tako daleč in gre mazati po takem grdem listu. Rajši naj bi tisti čas obrnila v dobro vzgojo svojih otrok, da bi jim po svoji minljivosti vsaj zapustila blag spomin.

Faran.

ŠIRITE LIST EDINOST

Cokedale, Colo.

V tukajšnjem sedem milj oddaljenem premogorovu z imenom Bon Carbo, se obratuje vsaki dan. Zato je vse prenapolnjeno z delavci.

Tudi nesreča ne počiva. V petek 4. aprila je pobilo Steve Jengicha rodno Hrvata in je drugi dan v bolnišnici previden s sv. zakramenti umrl. Zapušča ženo in pet otrok.

Pozdravljam vse naročnike Edinosti.

Antonija Frlan.

Canon City, Colo.

Dragi g. urednik: — Pri nas vladajo jako slabe delavske razmere. En premogorovnik je zaprt in ne vemo, kdaj bo začel zopet obratovati. Drugi pa prav počasi obratujejo po dva k večjemu tri dni na teden.

Dne 20. marca smo pokopali mladega rojaka Frank Jakopiča, ki ga je zadela smrtna nesreča v rudniku v Butte, Montana. Truplo pokojnika je bilo prepeljeno v Canon City in pokopano tukaj. Rajnik Fr. Jakopič je bil v svetovni vojni kot ameriški vojak. Pride-ljen je bil zrakoplovnemu oddelku in se je udeleževal zračnih bitk v Franciji. Bil je zelo priljubljen mladenič, da ga je vse ljubilo, ki ga je poznalo. Umrl je v cvetoči starosti 25. let. Tukaj zapušča žalujočega očeta. Pokopan pa je poleg svoje matere, ki tudi že spi večno spanje na tukajšnjem mirovdvoru. Zalujočemu očetu bodi izrečeno prisrčno sožalje! Pokojnemu Franku pa bodi lahka zemlja in naj počiva v miru!

Poročevalec.

Eveleth, Minn.

Dovolite mi nekoliko prostora, da opišem tudi moje delovanje za katoliški tisek v tej nekakšni slovenski metropoli na Iron Range v Minnesoti. Najprvo sem se oglašil pri tukajšnjem dobremu in narodu in vero vnetemu preč. g. župniku Rev. Leskovcu, ki jim je bilo že znano in so me vsled tega že pričakovali, da pridem. Ker je bila ravno nedelja so me prav tople priporočili pri obeh sv. maših, zakar se jim prav iz srca zahvaljujem. Bog plačaj!

Nastanil sem se pa kakor navadno pri Mr. Zakrajškovi družini, ki so me tudi z velikim veseljem sprejeli. Naše dobre zastopnice so se takoj zglasile Mrs. Kvaternik in Mrs. Nemgar, ki so mi takoj pomagale agitirati za naše liste. Tudi Mrs. Kastelic bi bila rada pomagala, ali bila je ravno bolna, ki je pa sedaj že veliko boljši in je izven nevarnosti.

Zopet smo naredili korak naprej s katoliškimi listi v tej naselbini. Pridobili smo več novih naročnikov, kar je znamenje, da se narod počasi spreobrača in da ne vrjame vsega, kar se mu skuša iz hudobnosti do naše vere sugestirati iz rdečega tabora lawndalskega.

Ob priliki letošnjega 30-letnega obstoja tirolskega časopisa "Ljudski glasnik," je dejal škof dr. Sigmund Waitz v slavnostnem govoru med drugim tudi tole: Kdor je brezbržen nasproti katoliškemu časopisu, ta nima nobenega smisla ne za večnost in ne za potrebe svete Cerkve. Pisati za katoliške časopise je ravno toliko, kot biti dušni pastir. Kdor to dela, pomaga ljudem, da bodo lažje obstali ob sodnem dnevu, pomaga ljudem, da bodo večno srečni. Zakaj naloga katoliškega časopisa je ta, da ljudje preživijo vsako leto kot cerkveno leto. Zgodovina narodov je zgodovina cerkve in narod, ki ne živi več s Cerkvijo, tak narod propade. In kadarkoli dobro časopisje polaga v srce narodov duha cerkve, vselej jim daje s tem nove življenske moči. So seveda tudi časopisi, ki so napram cerkvi popolnoma brezbržni, brezbržni nasproti vsaki verski stvari — toda o njih velja beseda svete-ga pisma, da so slepilo, s katerim hudici omamlja svet. Če pa je časopisje, ki je samo brezbržno napram veri, tako kvarno, kako pogubno je šele ono časopisje, ki cerkev napada s satansko hudobijo.

Katoličani imajo torej sveto dolžnost, da brezbarvno in še bolj veri sovražno časopisje povsod in vselej odklanjajo.

Slovenci v Ameriki kaj pravite Vi na to?! Poglejte, kakke razmere vladajo v tem oziru med nami. Grde umazane liste, ki nimajo nikdar dobre besede za te kot katoličana, marveč, napadajo tvoje prepričanje dnevno in sramote tvojo vero in ti zraven še naročaš take liste! Ali se ne pravi to pljuvati v svojo lastno skledo. Samo malo pomisli!

Zato se še enkrat najlepše zahvalim za lepo priporočilo preč. g. župniku v cerkvi in zate našim navdušenim zastopnicam. Hvala posebno tudi Mr. Zakrajškovi družini za stanovanje in postrežbo. Vsem plačaj in povrni Bog!

Delavske razmere so na Evelethu še precej dobre. Delajo dobro le plača je po rudnikih premala, kakor povsod.

V soboto 29. marca so pokopali rojaka Pene, ki je na nesrečen način končal življenje ter ležal že 6 mesecev med ledom in snegom v majnarski naselbini Calumet tudi v Minn. Bil je zelo zjeden, tako, da ga je bilo težko spoznati. Kaj ga je gnalo v smrt se ne ve.

Želim vsem vesele velikonočne praznike in mnogo pihov!

Leo Mladich pot. zastopnik.

Cleveand, O.

Gospod urednik: — Jaz želim, da vi milostno sprejmete ta-le moj dopis, v katerem hočem posvetiti enemu iz Minnesote, ki me je hotel prav na fleten način potegniti za "prvega aprila." Že me je skoro imel, da si nisem še pravočasno spomnil na ta šmentani april. —

Slučajno sem pisal mojemu prijatelju in sobratu, Martinu Shukle, da naj se tudi v Minnesoti malo ogrejejo. Med pis-mom sem omenil, da se to doseže prav gotovo če nekaj priredimo v sredi julija. In, ali veste kaj mi je odpisal? Njegovo pismo se je glasilo približno takole:

"Ako vam porečem, da je pri nas v Minn. topleje, kakor pri vas, potem mi porečete: "No kaj ga pa biješ," — čudno, a resnično! Letos je naša mrzla Minnesota zgubila mrzlo ime. In od sedaj naprej ji bomo dali ime: "Northern Ca-

Da imajo naši verski sovražniki tako korajžo napadati vero, cerkev in duhovnike, je to, ker so katoliški možje preveč popustljivi. Poleg vsega pa še premalo zavedni. Na nasprotni strani se vsaka šlapa, kakor je to zadnjič omenil člankar iz zapada v članku: Ljudstvo odprti oči in spreglej! — drzne napasti vero, cerkev in duhovnike. Katoliški možje se pa še bojijo podpisati svoje ime pod navadni dopis. Vidite to je razlika! Kolikokrat prejme uredništvo kake zelo jedrnate dopise. Vsak tak dopis bi nosil krono, ako bi se pod dopis pisec s polnim imenom podpisal. Čemu se sramovati postaviti javno za svoje prepričanje in svojo vero. Ali je Vas sram braniti svojo vero? Kakšen katoliški mož je tisti, ki se boji javno pokazati, da je katoličan? Koliko bi ti možje šteli, ko bi prišlo do kritičnega vprašanja, kakor je čestokrat prišlo v starih časih, da so morali kristjani v boj za svojo vero? Pomislite malo možje na resni trenutek časa, v katerem se nahajamo. Slovenci spomnite se na geslo, ki ga je Slovincem zaklinal nesmrtni goriški slavček Gregorčič: "Dolžan ni samo, kar veleval mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan!" To se pravi, ne kakor v Ameriki delajo nekateri naši možje, da radi biznesa, radi dolarja je vse, kar kdo hoče. To ni značaj. Bodi to kar si! Izpovej brez sramu svoje prepričanje in veliko večji ugled boš imel, kakor pa, da bi se svojega prepričanja sramoval.

Boljše katoliško življenje bo zavladalo med nami tedaj, kadar bomo postali zavedni. Ne kot doslej, da bi podpirali iste, ki nas napadajo in zasramujejo. Bodimo celi katoličani — ne samo tedaj, kadar prestopimo cerkveni prag, ampak tudi v vsem javnem življenju kadarkoli slučaj nanesi!

lifornija," in če bode šlo tako naprej pa tudi ime "Originalna Florida." Če bi jaz ne poznal tega Martina potem bi zares menil, da se je začela zemlja drugače obračati. Ali se še spominjate, ko smo imeli konvencijo v "Evelethu," upam, da meseca avgusta in še vem, da me je zeblo kot kužka, tam na Gilbertu je bila slana kot sneg, in sedaj me hoče prav lepo namazati s tem, da mi pove, da je tam mnogo topleje, kakor v Clevelandu. To je pa že preveč in odveč, da mi eden iz Minnesote tako zabeli. "Le počakaj Martine se že vidimo!" Po- vem pa, da ne grem v Minnesoto drugače, kot sredi Julija, potem smem biti gotov, da bo samo ena suknja dovolj!

Iz tega mojega dopisa bo Mennesotčan spoznal, da se ne damo Clevelandčanje vleči za aprila.

Gospod urednik, kadar bo ta dopis zdrukan, ga dajte Pavletu v luft balon, da bo prej na mestu, ker v Minnesoto vsame skoraj teden dni in v tem času se mogoče že vreme kaj ogreje tudi v Minnesoti in potem bi ti ljudje sami sebi vrjeli, da je tam še pozimi toplo. "Safety frst!"

Vaš prijatelj!

A. G.

Previdno.

"Čemu si eno stran avtomobila pobarval rdeče, a drugo stran črno?"

"Hm — tako. Boš videl, kako se bodo izvajanja prič, ako koga povozim, nasprotovale. Eden bo trdil, da je bil črn, a drugi, da je bil rdeč avtomobil."

Praviš, da si katoličan, in da ti je vera sveta; če je to res, potem priporočaj in širi katoliški časopisje, ki se za sv. vero bori.

J. M. Trunk:

PODOBE IZ NARAVE.

Celo hrušč, trušč in šume-
nje vsebuje nekaj mikavega,
prijetnega. Kako skrivnostno
šušti veter skozi drevje, kako
prijetno je ob bregu bistrega,
žuborečega potoka. Veliča-
hudournika, pretresljivo bob-
stno je šumenje razbujenega
nenje, kadar udarje grom. Vsi
ti glasovi oživljajo drugače
tiho in nemo naravo. Kako ža-
lostno bi bilo, če bi na naše u-
ho ne prišel noben glas z na-
rave. Le popolnoma gluhi lju-
dje vedo, kaj pomenja taka
tišina.

Popolni molk v naravi po-
meni smrt in otrpnenje. Tak
molk napolnjuje dušo z nekim
strahom in grozo, n. pr. tiši-
na severne noči. Potovalec J.
Hayes opisuje tako noč ob se-
vernem tečaju: "Trepetaje
pričakuje uho nekaj, kar bi
naj pretrgalo omamljivo tiši-
no... A ni slišati, da bi se
kako živo bitje kje ganilo;
nobena zverina ne rjove skozi
puščavo. Ni je ptice, ki bi s
svojim krikom oživila naravo,
ni ga drevesa, v čigar mladik-
kah bi mogel tožiti in tarnati
vetrov piš. Le udarci mojega
srca se slišijo v veliki prazno-
ti, in če šine kri skozi moje
uho, me omamljajo neprije-
tni glasovi..."

Zdi se mi, da slišim, vidim
in čutim strašno tišino...
Ta molk je podoben nezno-
sni prikazni, ki napolnjuje duha
z občutkom vesoljne smrti,
napoveduje konec vsega in o-
znanje večno prihodnost. Ne
morem prenašati te tišine.
Skočim raz skalo, na kateri
sedim, in stopim krepko na
sneg, da prepodim grozno pri-
kaz. In hrušč drvi skozi noč,
prikazen izgine. V naravi ni-
sem videl prikazni, ki bi bila
tako strašna, kakor je molk in
tišina severne noči."

Tuintam more biti tudi vtis
tišine veličasten, n. pr. vrhu
visoke gore, a tudi to more
prenesti naše uho le za nekaj
časa.

3. Glasovi v naravi. Živa na- rava nas obdaja.

Narava ima svoje glasove,
ki različno vplivajo na člove-
ško srce. Zdaj napolnjujejo
nas z radostjo ali veseljem,
zdaj zopet z otožnostjo, gro-
zo in strahom.

Že mrtva narava je polna
raznih glasov, ki se javljajo
v ozračju, vodi, ognju ali v
zemlji.

Kaj šušti tako skrivnostno
med drevjem ob bistrem po-
toku? Ni li, kakor bi nekdo
nekaj šepetal? Glej, to je ve-
černi veter, ki odganja dnev-
no vročino. Kaj igra z ovne-
lim listjem na polju, kaj šum-
lja v vencu, ki visi na nagrob-
nem križu? To je jesenski ve-
ter, ki brije čez plan.

Temu šuštenju čisto naspro-

ten je hrušč in bobnenje lju-
tega viharja. Kako veličastna
in grozna je včasih njegova
pesem.

Visoko v ozračju bobni
grom. Votlo odmeva iz dalja-
ve, a vedno krepkejši je nje-
gov udar. Zdaj šine blisk iz
oblake in hitro za njim udarja
grom v strašnem hrušču. Kon-
čno bobni in hrumi vse podne-
bje, da se trese zemlja pod na-
mi. Človeka se poloti nehoti
neki strah; zdi se mu, da sli-
ši glas večnega Sodnika.

Tudi voda ima raznovrstne
glasove. Kako skrivnostno
rosijo in šumlja dobredelni
dež izpod nebnege svoda.
Bolj razposajeno pride plo-
ha, posebno če se usuje na žit-
no polje, spremljena od pogu-
bonosne toče. To so glasovi,
pri katerih človek obledi in
vstrepeta. Mirno je mrmranje
krotkega potoka, ki se vije
med njivami in travniki tja v
mogočno reko. Morje zopet iz-
raža svojo neskončno moč v
glasovih, ki se dajo primerja-
ti le bobnenju pretresujočega
groma. Strašen je njegov buč,
če se lomijo od viharja gnani
valovi peneč ob skalovju.

Glasovi so tudi v ledu. Kdo
ni že slišal bučati z ledom po-
krita jezera? Ob hudem
mrazu poka led, kakor bi vo-
jak streljali z velikimi topo-
vi. Sneg škriplje pod našimi
nogami.

Polne naravnih glasov so tu-
di gore. Tam je doma odmev.
Od jarka do jarka, od stene
do stene doni pastirjev vrisk
in lovčev strel. Kdor je vgre-
di slišal hrušč plazov in poka-
nje ledenikov, pozna divjo
moč naravnih glasov v polni
meri.

Vsakdo ve, da se javljajo
razni zvoki in glasovi tudi v
ognju. Kako prasketa, sika,
poka, čvrči v njem, dokler ni
vse tiho; kot bela mrtvaška
odeja pokrije končno pepel
ognjišče.

Grozno je bobnenje, s kate-
rim se naznanjajo podzemski
potresi. Preden se je podrla
kaka gora, so slišali pod zem-
ljo strašno bučanje. Votlo bo-
bni iz ognjenikov, kadar ima-
jo izbruhniti.

Na otoku Ceylon v Indiji sli-
šijo v tihih nočeh, zdaj blizu,

zdaj zopet iz daljave naravne
glasove, ki so podobni člove-
škemu ihtanju, obupanemu
zdihovalju. Pisatelj Schubert
poroča: "Ti glasovi tako vpli-
vajo na človeka, da se celo
ljudje, ki poznajo njih narav-
ni izvir, ne morejo izbežati ne-
kega strašnega občutja; vsak-
do misli, da ihte ljudje v sil-
nem gorju, in vsakdo je po-
trem."

To so glasovi v mrtvi nara-
vi. Rastlinstvo je skoroda
nemo; govorita le barva in
vonjava.

Mnogovrstni so pa glasovi
živali. Že nižje živalstva ima
svoje posebne glasove. Bolj
zanimivi so glasovi pri višje
razvitih živalih. Iz glasu se
more sklepati na naravo živa-
li. Ovca blaketa; slab je ta
glas, ker prihaja od slabotne
živali. Lev rjove, da se strese
pustinja; to je glas samoza-
vestnega, pogumnega in mo-
gočnega kralja. Pesa spoznaš
na daljavo, da čuva hišo. Pa je
njegovo lajanje čisto drugače,
ako je zopet našel svojega
gospodarja, in ako svari pred
nevarnostjo. Mačka mijavka
na topli peči, petelin kliče zju-
traj na delo, kura kokodaka,
če je znesla jajce. Veličastno
je rezgetanje konja.

Vsakdo dobro pozna razno-
vrstne glasove, ki donijo noč
in dan na naše uho. Povsod
je življenje, pod nami, okoli
nas in nad nami, na vseh kra-
jih in ob vseh časih. Živi, ne
mrtva narava nas obdaja.

800 parov prepelice iz Češko-
slovaške v Ameriko.
G. Kostar, nebrški držav-
ni gozdni in poljski namešče-
nec, je naročil 800 parov pre-
pelice iz Češkoslovaške, ki se
imajo poslati v Ameriko kon-
cem t. m. Te prepelice bodo v
Nebraski po raznih krajih iz-
pustili v zaploditev in jih bo-
do hranili kakor fazane, ka-
terih je tudi že več tisoč po
nebrških logih. Fazani se sil-
no hitro množijo, ker jim po-
dnebje uga. Starim češkim
poljedelcem bodo prepelice
prijazen pojav, ko se bodo na
polju oglašale s svojim ljub-
kim pedpedikanjem. Čehi se
bodo zopet čutili kakor na
domačem polju. Par prepelice
bo stal s prevozom vred v
Newyorku 9 dolarjev. Od
Newyorka do Lincolna bo
vsaka prepelica zavarovana
za 5 dolarjev.

ŠIRITE LIST EDINOST

Phone: Randolph 6095—R.

CLOVER DAIRY CO.

MEGLICH & ANDOLEK

Priporočava gospodinjam svojo moderno ureje-
no mlekarino. Mleko razvažamo vsaki dan na dom
točno in zanesljivo. Pri nas dobite tudi vedno naj-
boljšo smetano, sirovo maslo, itd.

Rojaki podpirajte svoja rojaka!

1003 — East 64th Street, CLEVELAND, OHIO.

Finančna sila tega zavoda
Jamči vam gotovo sigurnost!

Slovenci v Ameriki

otroci — njihovi roditelji — in roditelji onih, zaupajo svoje
bančne poslovanje našemu zavodu — in vsaki izmed teh
ceni uspeh svojega trajnega občevarja s to največjo Jugo-
slovansko banko v Združenih državah.

In Vi, kateri ne ulagate, niti ne investirate, ne glede
kje stanujete, prepričajte se, da je najuspešnejše za Vas,
ako poverite Vaše bančne posle nam.

KASPAR STATE BANK

1900 — Blue Island ave. vogal 19. ulice.

CHICAGO,

ILLINOIS.

Pošiljamo denar v staro domovino zanesljivo in najhi-
treje. PRODAJAMO ŠIFKARTE za vse parobrodske druž-
be v Jugoslaviji in tukaj. Izdelujemo prošnje (affidavite)
za doseljence.

OBHAJANJE 30-LETNICE.

(Nadaljevanje s 1. strani.)
je dobil težko vprašanje, ki
ga pa ni mogel rešiti. Nahaja
pa se danes med nami oseba,
ki ga bo nam rešila. Pozival
je Mr. J. Jericha iz Chicage,
da naj pove zakaj se imenuje
njih mesto Waukegan.

Poklicani se je popraskal
za ušesi, ker je dobil tako tež-
ko vprašanje, vendar pa ga je
rešil tako le: Ko so dajali raz-
nim mestam po Ameriki ime-
na sta se nahajala v Chicagi
dva Kranjca, ki sta živila pri
nekemu Ircu. Ker so bili vča-
sih brez dela so šli na lov. Te-
daj še ni bilo velike Chicage,
kakršna vidimo danes. Bilo
je le par lesenih bajt. Nekega
dne sta šla daleč na lov tja,
kjer je sedaj mesto Wauke-
gan. Naletela sta na volkove.
Eden jih je zasledoval, drugi
pa je šel domov po pomoč. Ko
so ga domov prišedšega vpra-
šali kje je tovariš, je Kranjc
po kranjsko povedal, da vol-
ke goni. Od tistega časa se je
prišlo tega kraja to ime. Ker
je pa moral biti dotični coklar
je zapisal to ime po coklarsko
"Waukegan."

Tako je bilo tudi s Chicago.
Pri reki Des Plaines sta se-
dela en Kranjc in en Irc, ki bi
se bil zelo rad slovensko nava-
dil. Na bregu sta sedela in
Irc je povpraševal Kranjca:
kako se to in to imenuje po
vaše. Nazadnje ga je vprašal,
kako se imenuje tobak, ki ga
ima v ustih. Kranjc je prav
pošteno pljunil v reko in po-
vedal, da se imenuje "čik."
Čez nekoliko časa vrže Kranjc
čik v vodo in voda ga je nesla
naprej. Irc je pa hotel pove-

dati Kranjcu, da čik gre na-
prej in je rekel "čika go." Ta-
ko je nastalo ime Chicage.

Chicaški gostje so se nato
poslovlili in so odšli domov.
Pri slovesu se jim je Mr. Ope-
ka lepo zahvalil za udeležbo.
Domači gostje so se pa veselo
zabavali še celo popoldne in
notri v večer. Vlado je naj-
večje veselje in zadovoljstvo.
Ljudstvo se je razšlo pod naj-
boljšim utisom navdušeno za
nadaljno delo za K. S. K. Jed-
noto. Waukeganska naselbina
zasluži vso čast in priznanje
za tako krasno prireditev!

BOG VAS ŽIVI!

— Iz Dixona, Ill. poročajo,
da je neki Josef Letowski ko
se je s čolnom vozil po reki
Rock River utonil, ker se mu
je čoln prekucnil.

— Iz Muniha poročajo, da
zmagujejo pri volitvah naci-
jonalisti, ni pa še znan nobe-
nemu izid volitev.

— Atene — Grško. — Vod-
ja rojalistev M. Metaxas se
je vrnil iz Italije na Grško, ter
sklical takoj veliki shod, na
kateremu je pozival ljudstvo,
da voli proti republikli.

— Leon Trotzky-ju se je
zdravje zboljšalo, kakor po-
roča poročilo iz Moskve pre-
vzame že v par dneh svojo
službo.

— Iz nepojasnenega vzro-
ka je razneslo pri Luhrte Re-
fining Co. v Cahokia, Ill. tank
za distiliziranje. Ubilo je dva
delavca enega pa nevarno ra-
nilo.

— Pri napadu na munšaj-
narje v Bowling Green, Ken-
tucky, je bil ubit 37-letni For-

rest Carol; težko ranjen je
bil Roy Priddy in 18 let stari
sin ubitega Carroll-a se naha-
ja v zaporu. Zaplenili so 25
galonov munšajna.

— Lilly, Pa. Boji med ta-
mošnjimi prebivalci in Ku-
kluksklani se še vedno naha-
ljujejo. Dve osebe so bile mrt-
ve in petnajst ranjenih.

— Iz San Francisco poro-
čajo, da sta dva roparja na-
padla poštni truk ter odnesla
osem vreč registrirane pošte.
Škode se še ne mora ceniti.

— Radiotelefon v Vatikanu.

V Vatikanu so te dni dovr-
šili inštalacijo radiotelefon-
skih naprav za sprejemanje
in za oddajanje radiotelefon-
skih poročil. Potrebne aparate
so nabavili na svoje stroš-
ke angleški katoličani.

400-letnico bitke pri Mohaču
bodo Mažari l. 1926. slovesno
praznovali ter so že sedaj za-
čeli s pripravi. Kakor zna-
no, so Mažari pri Mohaču v
bitki s Turki podlegli, izgu-
bivši ondi 20.000 mož in svo-
jega kralja.

MALI OGLASI.

J.KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri
nakupu raznih
BARV, VARNIŠEV, ŽELEZ
IA, KLUČAVNIC IN
STEKLA.

Naiboliše delo, najnižje cene.
Prevzamem barvanje hiš zunaj
in znotraj. Ukladam stenski
papir.

LOUIS STRITAR

2018 WEST 21st PLACE

Prevaža pohištva — premog-
les — in vse kar spada v
prevažalno obrt. Pokličite
ga po telefonu!
Phone Roosevelt: 8221

NAZNANILO IN PRIPORO- CILO.

Vsem našim cenjenim na-
ročnikom, dobrotnikom in pri-
jateljem listov Edinost in Ave
Maria v državi Minnesota na-
znanjamo, da jih bo te dni ob-
iskal naš potovalni zastopnik
Mr. Leo Mladich, ki je poob-
laščen pobirati naročnino za
lista, kakor tudi za oglase,
naročila za knjige in vse, ki
je v zvezi z našim podjetjem.

Ker se Mr. Mladich trudi
za tako plemenito stvar, ka-
kor je razširjenje dobrega ka-
toliškega tiska, prosimo vse
naše naročnike, prijatelje in
dobrotnike, da mu gredo na
roko in pomagajo, kar je v
njih moči, da se katoliški listi
zanesejo v sleherni slovenski
hišo v vsaki slovenski nase-
lbin. Rojaki pomagajte širiti
katoliški tisk!

Uprava Edinosti in Ave Maria

NAZNANILO!

Rojakom Slovencem nazna-
njamo, da sem prišel na svojo
roko mizarstvo in tesarstvo o-
brt. Sprejemam nova, kakor
tudi dela za popravilo. Barvam
hiše znotraj in odzunaj. Var-
nišam in vsa druga dela spa-
dajoča v to obrt.

Rojakom se priporočam v
naklonjenost!

FRANK MARLEY

2300 — So. Hoyne Ave.
CHICAGO, ILL.

Phone: Canal 2115.

ANDREW BATTISTIG General Contractor

and Builder
1901 W. 22nd St.
CHICAGO, ILL.

Phone Roosevelt 8766.
Prevzamem vsakovrstno zi-
darsko delo. Zidam nove hi-
še in stare popravljam, ka-
kor tudi vsa druga stavbin-
ska dela. Vsem se toplo pri-
poročam.

VELIKONOČNE RAZGLEDNICE

dobite pri nas, različne nabožne slike v barvah,
cena 30c dz.

Imamo tudi veliko zalogo krasnik velikonočnih
podob, paketi po 100 komadov, cene: 75c,
\$1, \$1.25, \$1.50. Fine, z zlato obrezo po 50c dz.

DVA NOVA SLOVENSKA MOLITVENIKA

1) "Pri Jezusu" molitvenik za obiskovanje
presv. Evharistije, male žepne oblike, usnje,
zlata obreza, cena 80c.

2) "Zveza ljubezni" molitvenik posvečen češ-
čenju presv. Srca Jezusovega, vezan v usnje,
zlata obreza, cena 75c.

Velika zaloga molitvenikov, slovenskih in an-
gleških, vsakovrstnih, devocionalij.

Največja slovenska knjigarna v Ameriki. Pi-
šite po naš cenik.

EDINOST, 1849 W. 22nd ST., CHICAGO, ILL.

NEKAJ POSEBNEGA

bo slavnostna številka EDINOSTI, katero bomo iz-
dali o priliki

30-LETNICE K. S. K. J.

Ta številka bo obenem slavnostna VELIKONOČNA
ŠTEVILKA. Bo največja slavnostna številka, ki smo
jo dosedaj še kdaj izdali.

Uredništvo "EDINOSTI" je pridno na delu, da
nabere kolikor mogoče zgodovinskih podatkov o na-
ši slavni K. S. K. Jednoti.

V tej številki bodo objavljeni objektivni podu-
čni delavski, gospodarski in politični članki. Poleg
drugega bo tudi več lepih zanimivih velikonočnih po-
vesti. Ta številka bo vredna, da jo bo shranil vsa-
kdo. Ker bomo te slavnostne številke tiskali več
kot navadno bomo računali za ekstro posamezne
številke tako le:

Posamezni iztis	10c
10 iztisov	\$1.00
25 iztisov	\$2.25
50 iztisov	\$4.00
100 iztisov	\$7.50
200 iztisov	\$16.00

Vsak posameznik ako le more naj si naroči, kolikor more
"ekstra" številke te izdaje. Gotovo jo naročite za svoje domače,
prijatelje ali znanke za v stari kraj, kdor hoče mu jo pošlje-
mo za v stari kraj mi. Pošlje naj poleg svote za slavnostno
številko še 2c. za poštino za vsako številko.

Zlasti priporočamo katoliškim društvam, da naroče za svo-
je člane kolikor iztisov morejo. Širimo vsi dober katoliški ti-
sek!

NAROČILA ZA EKSTRA ŠTEVILKE SLAVNOSTNE
IZDAJE EDINOSTI BOMO SPREJEMALI DO 12. APRI-
LA, KATERO POŠLJITE NA:

EDINOST

1849 WEST 22nd STREET,

CHICAGO, ILL.

ZVONARJEVA HČI.

POVEST.

Spisala E. Miller. — Priredil Fr. Steržaj.

"Skrajno pameten mož, ki je žalibog izgrešil svoj poklic," je dejal navadno zvonar Rudnik o njem. Ljudstvo ga je v svoji brezmiselnosti pitalo s "čudakom." Slabo ga ravno niso sodili in se ga tudi niso ogibali; saj so mu radi zaupali svojo deco in otroci so ga res ljubili, ker jih je tudi sam ljubil.

Prašnikar se je smehljaj, ko je pregledoval svoje spiske, parkrat pogladil s prsti svoje dolge lase in dejal sam pri sebi: "Ko bodo zaslišali glas prvega mojega zvona, me ne bodo imeli več za čudaka. Šele potem bodo znali ceniti mene in moje delo."

Šele danes, ko je bil s svojimi računi in s svojim delom skoro pri kraju in so utegnile njegove misli nekoliko povasovati, je začutil težko breme osamljenega, zaničevanega človeka.

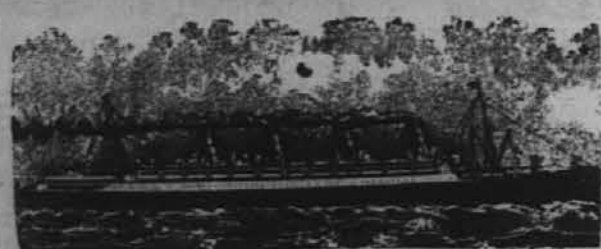
"Vsaj spoštovati bi morali in pri miru pustiti tihe, mirne, samorasle ljudi in pa ne stikati in vohati za njimi kot hudodelci. Koliko manj bi bil potem že sam prehodil trnjeve poti," je govoril sam pri sebi. Toda ne, danes se ni hotel udajati žalobnim mislim. Ustni so se mu nategnili v zaničljiv nasmeh in dejal je polglasno: "Janez, še vedno se poganjaš za priznanje in ljubezen ljudi. Ali ne more človek, kljub žalostnim in bridkim izkušnjam celo svoje življenje tega teženja po priznanju in ljubezni iztisniti iz svojega srca? Ljubi Bog mi je dal veselje do računstva in glasov, in za koliko srečnih, blaženih ur se moram zahvaliti tej nadarjenosti. S tem bi moral biti zadovoljen in zraven hvaležen. Če se z zvonarjem danes pošteno dogovoriva, bom pustil učiteljevanje in se mu pridružil v delavnici. Moja največja želja se bo s tem izpolnila; najusrečnejši človek bom. Samo, da bi bil mlajši, samo deset let mlajši. To bi poskočil veselja, ko se mi je vse tako lepo z računom ujelo."

Nalahno je potegnil svojo drobno, skoro prozorno roko po madikastem zvezku, previdno ga vtaknil v žep, se zravnaval in veselo potokel nato po njem, saj je hranil malo dragoceno knjižico; potapljal je tako ljubeznivo, kakor bi božal dete po licu. "Delo mojega življenja, delo mojega življenja! Človek živi samo enkrat," je ponovil iznova zamišljen.

Nato je stopil k vratom, snel z žebja ponošen klobuk in ga posadil na glavo. Pokonci zravnan je zapustil svojo hišico. Prijazno je pozdravljaj ljudi, tako da so se začudeno izpraševali: "Kaj neki mu je danes. Gotovo se mu je izbistrilo v glavi, našemu učeniku."

Ko je koncem vasi zagledal staro Lenko pred vratmi njene hišice, je živahno stopil k nji in dejal nekako ponosno:

"Lenka, boljši časi se mi obetajo znanprej, ko bom dal ta trud svojega življenja zvonarju Rudniku; tu notri imam spravljen svoj zaklad," — potrkal si je na prsi — "bogat bom prišel noč domov, in vse, za kar sem se trudil in vojskoval, se mi bo izpolnilo. Veselite se z menoj, Lenka! Jutri bova spila v ta namen polič ljutomercana, zakaj kmalu bo moje ime slavno in iz zvonikov naših cerkvic ga bodo proslavljali zvonovi."

AKO STE TUDI VI

med onimi rojaki, ki so namenjeni v stari kraj na pomlad, je v vašo korist, da pišete naši tvrdki za pojasnila in ji poverite vse tozadevne posle. To bo za vas pomenilo najboljše postrežbo, zaradi katere je naša tvrdka splošno znana in priporočana! Imejte to na umu!

RAVNO TAKO JE VAŠO KORIST, ako nam poverite vse posle, ki so v zvezi z dobavo vaših sorodnikov in prijateljev iz starega kraja. Naša tvrdka vam bo izdelala potrebne izjave (affidavite), poslala karto, nudila pomoč ob prihodu v New York itd., kakor je to storila že za številne druge rojake, od katerih so se mnogi javno zahvalili za točno postrežbo!

:-: Pošiljanje denarja. :-:

Naša banka ima svoje lastne zveze z pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljke so dostavljene prejemniku na dom ali zadnjo pošto brez vsakega odbitka. Naše cene so vedno med najnižjimi.

Vse pošiljke se nakažejo po cenah onega dne, ko mi sprejemo denar.

Denar pošiljamo ali po pošti, ali potom brzojavnega pisma, ali pa direktnem brzojavu.

Mi pošiljamo dolarje v Jugoslavijo in druge dežele po pošti in brzojavno.

Za obilna naročila se vam priporoča.

SLOVENSKA BANKA

Zakrajsek & Cesark

70 — 9th AVE.,

NEW YORK, N. Y.

Moško se je obrnil in s pozdravom zapustil starikovo ženico, ki je strme zrla z odprtimi brezzobnimi ustmi za njim. Zmajevala je z glavo za njim in šele po dolgem času sta tlesknili brezobni čeljusti skupaj, obenem je pa zamrmrala:

"Ali se mu je docela zmešalo, ali kaj? Kako je dejal: zvonovi bodo širili slavo njegovega imena?"

Ozrla se je na jasnovodro nebo in njeno priprosto srce je molilo:

"Ljubi Bog, vse vrste ljudi imaš, ne daj, da bi tudi jaz morala kedaj zmešana trapati po svetu, kakor ta naš učenik." —

Še dolgo časa je zrla za njim, ko je stopal proti gozdnatim gričkom, ter z dobrovoljno usmiljenostjo stresala svojo sivolaso glavo.

Učenik je pa šel v gozd. Krenil je po ozki strmi poti, ki se je vila v večjo vas proti luteranskemu pokopališču spodaj.

Sredi gozda je presekala ozko stezo široka deželna cesta, ki je šla v Pt. Tukaj je stopil učenik na zložno cesto in šel proti mestu. Čez kakih sto korakov se je temna streha mogočnih hrastov razgrnila in pred njegovimi očmi je ležalo srednjeveško mestce s svojimi visokimi, ozkimi strehami, slokimi zvoniki in širokim, sivkastim mestnim obzidjem.

Ker je krepko korakal, je dospel kmalu v mesto. Danes pa ni zamišljeno zrl v tla, kakor navadno; — nasprotno, oči so mu žarele in z vnujo je opazoval razne strešne oblike streh, okrašene podboje vrat in se veselil nad raznoličnostjo posameznih oblik. Česar v duševno delo zatopljeni mož že teta ni občutil, to mu je prevečalo sedaj notranjost:

"Tudi drugi ljudje ustvarjajo in obličijo, zidajo ter oplešujejo zemljo sebi in bližnjemu v užitek." Velik, svet obsegajoč občutek ljubezni do ljudi se je zbudil v zveneli osamljenosti njegovega srca, vzkipek mu trenutno v srcu in se zrcali na njegovem vznesenem, razžarjenem obrazu.

Tako srečnega se zaničevani mož še nikoli ni počutil. Šele danes pravzaprav se je razvil. Kolikrat je že šel tu mimo, ne mene se za delo in vspeh drugih, docela zamišljen v svoje težavne načrte. To je bil ravno tisti grenki pridek k njegovi nadarjenosti. Poleg vznesene blaženosti, ta neprestani zapovedovalni jaz, ki je zahteval zase vse njegovo čutenje in mišljenje, ki ga je gnal vedno proti cilju in mu ni dal časa, da bi se zanimal tudi za druge ljudi. Danes pa je mož užival; danes ga je zapustila njegova vedno goneča ga nadarjenost; zakaj premagana je ležala v njegovem žepu. — Zmagovalec je pa stopal s ponosno dvignjeno glavo, odprtega srca za vse dobro, vidno in lepo.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAC

6217 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO.

se priporoča za nakup MOŠKE IN ŽENSKO OPAK-
VE. Izdeluje MOŠKE OBLEKE, ki so točno
in ceno.

Dve kvalitete so, ki določajo vrednost!

Dobro obleko se vedno izplača kupiti radi dveh kvalitete! Ko pride do cene je malo razlike med ceno dobre obleke in obleko nižje kvalitete — a velika razlika pa je v modi, izdelavanju, blagu, in vrednosti.

Vzorec dveh kvalitete in dveh vrednostij se lahko opazni v naših moških in zamlade fante oblekah ZA SPOMLAD

Z DVOJNIMI HLAČAMI

ki jih prodajamo po

\$35.00

DRUGE OBLEKE VSE Z DVOJ-
NIMI HLAČAMI PO:

\$25, \$30, \$40, \$45 IN VIŠJE.

PRIDITE IN OGLEDajte SI NAŠE PONUDBE!

V torek, četrtek in soboto imamo odprto zvečer.
Ob nedeljah imamo odprto našo trgovino dopoldne.

JELINEK & MAYER, LASTNIKA,

1800—1808 Blue Island Ave., Cor. 18th Street.

GLAS Z DOLENJSKE.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Dne 16. marca je v tukajšnjem prenovljenem hotelu Union (prej pri pošti) zborovala dolenska skupina pošt-nih uradnikov. Prišli so zastopniki od vseh večjih pošt-nih krajev. Glavno besedo je imel g. Dular, višji uradnik iz Ljubljane povdarjajoč, da bodo le v skupni organizaciji kaj dosegli. Ako je mislil, da jim bodo radikalni pomagali, se moti. Po pravici je povdarjal pošt-ar Kambič, da mora biti stanovska organizacija nepolitična, ker stranke so v vladi pogosto menjajo. — Kdor primerja sedanje poslovanje na poštah s poprejšnjim, mora priznati, da tudi pri tej upravi nazadujemo, dasi pristojbine neznansko rastejo. In plače se morajo regulirati, da bodo uslužbenci mogli pošteno izhajati in bi se ne primerili slučaj kakor poštne uslužbenke pred novomeško poroto.

Znano vam je že, da je Novo mesto 24. februarja dobilo novega župana v osebi dr. Režeka. Njegova "gospodarska stranka" je agitirala, da se mora zavozeno gospodarstvo spraviti v redni tir. A več tednov ni bilo slišati o nobeni občinski seji. Še le za 14. dan sušca je bila seja sklicana. Župan se ni oziral na predloge, ki jih je stavila opozicija. En demokrat je celo žalil opozicijo, katera je nato ostentativno zapustila dvorano, na kar je župan zaključil sejo, ker je bila njegova stranka itak v manjšini. Tako rešujejo liberalci čast naprednega mesta, kakor so pisarili v svojih listih. Sicer bodo pa itak slišne občinske volitve. Misli se, da bo občinski svet razpuščen.

in občina dobi zopet gerenta. Radikalija pomagaj!

Radikalci so se bahali, da železnice ne bodo reducirani. Pa glej ga spaka! Upravna novomeški postaji jih je reduciranih sedem. Tako politično strankarstvo povsod le razdira. Edini dobiček imajo radikalni agitatorji, dok je še kaj fonda pri vladnih koritih in kapitalističnih bankah, ki po svojih listih trapijo svoje čitatelje.

Za sklep še nekaj veselega. Za Dolenjsko je napovedana sv. birma v dveh dekanijah. V novomeški bo knezoškof dr. Jeglič birmoval od 1. julija dalje. V kapiteljski cerkvi bo slovesnost 6. julija. Sklep bo 30. julija v Mirni peči. — V nedeljo 14. septembra pa začne v Trebnjem in se sklene koncem septembra v Sv. Križu pri Litiji, kjer bo tudi posvečenje več altarjev.

Polkovnik E. S. Furmans postane duhovnik.

Ameriški polkovnik in organizator katoliške mladine Edgar S. Furmans je vstopil v samostan sv. Trojice v Alabami, kjer postane duhovnik in misijonar.

Radiopostaje v Angliji in koncerti v Kaliforniji.

Radiotelefonične postaje v Angliji so te dni čisto razločno slišale velik koncert iz Los Angelosa v Kaliforniji. Ko je bil koncert končan, se je oglašil s prijaznim radiotelefon-skim "Hvala lepa za užitek" neki parnik, ki je v polarnem ledu začasno zamrznil.

— Iz Farmingtona poročajo, da je umrl tam najstarejši indijane, v starosti 116 let.

Trikrat na dan

je treba jesti in logično temu trikrat na dan kuhati. Gospodinja pa mora vedno računati kaj bo pripravila za zajtek, kosilo in večerjo, da bo zadovoljila tiste, za katere kuha.

V kolikor se tiče mesa se dobi najboljšega, pa bodisi sveže meso, suho prekajeno, perutnino ali druge vrste meso pri našem domačem mesarju

MATH. KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

Phone: Canal 6319.

1912 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
Prave KRANJSKE DOMA NAREJENE KRVAVE
in mesene vedno na razpolago! Pridite po nje!

ELY, MINNESOTA

GRAMOFONI

so pri zabavah kakor naša. Vam odslužijo pri domačih zabavah, kakor vsak godec.

Ako ga še nimate v Vaši hiši, pridite v našo trgovino, ki jih imamo v zalogi in ogledajte si jih. Imamo vsakovrstne slovenske in angleške plošče.

POLEG DRUGEGA imamo v zalogi vsakovrstno blago za šivilje. — Vsakovrstne narejene obleke, za žene, dekleta, male deklice in otroke.

IMAMO veliko izbero moških oblek, močne trpežne hlače in cele obleke za na delo. Vsakovrstne srajce za praznike in za na delo. — Raznovrstno spodnjo obleko. — Klobuke in kape in vse druge potrebščine, ki spadajo v trgovino z mešanim blagom.

TRPEŽNE in močne čevlje za praznike in za na delo. Kakor tudi galoše, "over shoes" za mrzlo vreme, dobite pri nas vsake vrste.

GROČERIJU imamo v zalogi vedno najboljšo, zakar se posebno priporočamo našim gospodinjam.

Pridite in prepričajte se!

Slogar Bros.

ELY, MINNESOTA,

Phone: 104